

ban, a grófné szerepében. 1920. aug. havában a Renaissance Színház szerződtette. 1922. márc. havában férjhez ment hámosi Biró Leó bécsi bankigazgatóhoz és lelépett a pályáról.

Lendvay Mária, karénekesnő, sz. 1907-ben Budapesten.

Lendvay Márton, idős, színművész, sz. 1807. november 11-én, Nagybányán, megh. 1858. jan. 29-én, Pesten. Éppen Szent Márton napján született, mire atyja, L. József, aki sóházi mázsáló-tiszt volt, a Márton-nevet adta az újszülöttnak, mondván: »Magával hozta nevét, kereszteljük Mártonnak!« Anyja neve: Stang Julia. Elemi iskoláit és 6 gimnázialis osztályt Nagybányán végezte, de nem nagy sikerrel, mert 12 tanulóvárosa között ő volt a legutolsó. A színpad iránt már serdülő korában rajongással viseltetett és az a körülmény, hogy Megyeri Károly — aki akkor szülővárosában színigazgató volt és a szüleinél lakott — csakhamar lehetővé tette, hogy színésszé legyen, amihez egy diákcsíny is hozzájárult. Ugyanis az iskolai érdemsorozatot rendszeren a gimnázium hosszú folyosóján olvasták föl nagy közönség jelenlétében. Az ítéleteket magas emelvényen egyik jeles tanuló olvasta föl latinul, — mögötte a cigányok voltak elhelyezve, kik kettős rézüstös dobbal s trombitákkal tust harsogtak, amikor a »pater director« nádbotját fölemelte s az eminens nevének olvasásakor jelt adott. Amikor azután a szekundába pónált diákokra került a sor, s az emelvényről elhangzott az »ultimus Martinus Lendvay!«, a bosszus L. hirtelen fölemelte magával hozott nádbotját, mire a zavarba jött cigányok doboltak, trombitáltak, a közönség élénk hahotája között. Erre az iskolából kimaradt és 13 éves korában már szerepet kapott Megyeritől, a »Benyovszky« c. darabban. Szerepe természetesen jelentéktelen volt, de elegendő ahhoz, hogy belesüljön. Ugyanis egy árva szót sem tudott a színpadon kimondani, annyira erőt vett rajta a tréma, — erre szégyenében elbújdosott az erdőbe, ahol három napig bogyóval és gyümölcessel táplálkozott. Később Keszy Józsefnél működik, 1828-ban Fehér Károly tagja. 1831-ben Kolozsvárott találjuk, azután Pestre

került. Itt a Beleznay-kertben játszik, Balla Károly társulatánál. Egy év múlva elkerül Székesfehérvárra, majd 1832. december 27-én nőül veszi Hivatal Anikó (L. o.) színésznőt Győrről, kitől később elvált. Az 1833-ik év elején alkalmat nyílt a honatyák előtt is játszani Pozsonyban, hol ötödfél hónapig tartott dicsősége. Ugyanez év nyarán meghívást kapott Budára, ősszel pedig elfogadta gróf Csáky Tivadar kassai intendáns ajánlatát. Kellemes tenorhangjáért az operai szerepekben is alkalmazták és 1834. tavaszán Kolozsvárra, később újra Budán mint hőszerelmes és mint operai tenorista aratja sikereit. (Maga is komponált dalokat.) Ezután két évig Kassán, Debrecenben, Nagyváradon működik. A Nemzeti Színházhoz 1837-ben szerződött és a megnyitó előadáson Árpádot játszotta az előjátékban. Ez év augusztus 27-én Vörösmarty ezt a kritikát írta róla: »Könnyű játéka kivált társalkodási darabokban s fesztelen otthonisága a színen bélyegzik. Komoly darabokban erősebb indulatokat, mint pld. haragot, bosszút, hathatósan fejez ki, de tragikai mélység s a szelidebb érzelmek bensősége még hibáznak előadásaiban.« Két év után a »Homművész« így lelkesedik Lendvayért: »Egy férfiut mutatok fel, ki a szíven, ezen ezer húrú hangszeren kénye szerint játszik, ki kacajra gerjeszt, könnyükre fakaszt, ki lelkesedésében magával ragad, csüggedésében elcsüggeszt, kinek valami örömeért mindenikünk adósa, ki mindennap új emléket emel magának s emléke mégis mulandóbb a nyári fellegnél s legfeljebb egy nemzedéken át élő. Egy férfiut állítok elődbe, kegyes olvasó, ki pelikánként tépi ki önkékléből örömeit s fájdalmait, hogy neked kéjt szerezhessen, kinek napja akkor kel fel, midőn tied letünik s e férfiú — egy színész s e színész: Lendvay Márton.« További pályafutása valóságos diadalmenet volt egész kora haláláig. 1840-ben külföldi tanulmányútra ment, járt Bécsben, Németország nagyobb városaiban, figyelemmel tanulmányozta Seidelmann, a legnagyobb német színészt. Örömmel tanult, minden idejét a művészetnek szentelte. Öltözködésében rendkívüli ízlést fejtett ki. Országszerte rajongtak érte és a »Szép Marcik«-nak nevezték. A természet ritka